

Marrask. 8 p.

N:o 12, juokseva n:o 16.

1903.

"Jos aikakauden pimeys on sumennanut isiemme silmät, niin pitäisikö sen vuoksi, heidän poikansa sulkea silmänsä valolta?"

Me Suomalaiset.

Synginmaassa julkaistut muistorikkaat joulut ovat ehkä monen suomalaisen mielessä, kuin kaukainen varjo jostain joulukulkuesta. Ne hämmöttävät enään vain kaukaa mielikuvituksen rannalta, kunni usva joka on nousut muistojemme nurmelle, mutta kuitenkin tuulen puuskan mukana väistynyt eemäs ja yhä eemäs, kuin korkeen vaajan vieras. Muistoja joutu julkosta, ei voi uudistua meille enään toisten toiminnasta kuten Suomessa. Meidän asemaamme ei voi tuoda mitään suurempaa muistoa siitä päivästä jolla nykyinen sivistyksen sa kunnioittaa jonakin merkki päivänä, ja siksi vaatimista kaikenlaisista nau-

rinta halun tyydytystä. Meidän olo suhteemme verrattuna entiseen synginmaan oloon joulun viikossa, on kuin syyttömälle vankille kivistä huone. Eikö me ole nykyisen kurjan yhteiskunnan takia joutuneet syyttömästi kärsimään siitä henkisenä kurpuksesta, joka meillä on, ja jota emme voi täällä parantaa siksi mitä nykyisen henkinen kulturi vaatii aikalaisittansa? Me olemme tahtomattamme joutuneet onnettomuuden rotkoon henkisesti! Tuoko meille miikään minkäänlaisia muistoa sen miehen Synginpäivästä, jolta meille on säilytetty puhtaammat sive-työn opin perusteet. Meidän joulumme viikko on yhäkin hienoa ja köyhä henkisesti valosta, kuin kumlamme on verrattuna kirkkoon

seen päivän aurinkoon.

Mutta, eikö me sille voisi
tää jollain tavalla korjata muis-
to rikkaammaksi; kuin mitä se
on ollut edellisinä joulunä.
meidän keskuudessamme täällä.
Wai emmekö me tahdokkaan
edes jouluna juhla, ja sitä jollain
tavalla itsellemme ja ystävil-
lemme muistuttaa! Voimmoko jos
tahdomme se riippuu meistä it-
seistämme.

Kuin kuin tiedämme on
„Ch. G. P. Drakko” jonkinlaisena
henkisen toiminnan keskus-
tana, ja sen todistaa me monet
ajanratot joita se on meille
ollut tilaisuudessa tarjomaan.
Sen todistaa myös kohdallaan
seuran oma huvitoimikunta,
käsityöseura ja ennen kaik-
kea „Orpo” lehdessä kunka-
tinen esiintyminen. Näillä kai-
killa on tarkoitus olla yhdis-
täväinä sitcenä ja siten tois-
temme vuorovaikutuksesta
ehyttää itseämme, joka muuten
olisi mahdotointa ja haroi-
naisla. Väitteen eri toimiois-
la taas on toimihenkis-
töt jotka valvovat alattansa
asiainsa eduksi ja tietysti
koettavat parhaansa mukaan
katsoa miten suuremman vai-
kutus voimman valvomaansa
asia tulisit tuottamaan ja
miten voitaisiin tehdä

jokin ilon hetki tai uusi
muisto vanhoille ruostuneille
ja raatamisesta kaukistu-
neille mielite.

Myö jotka olemme asetetut
„Orpo” lehdessä henkistä etua
valvomaan ja sen etua ja pa-
rasta holhomaan, olemme
katsooneet, että mekin voisi-
me olla osallamme avuutiset
tuoman jonkinlaisia lohtua
vanhalle muistorikkaalle rau-
nolle, vaikka emme tietysti
kään voi ymmärryksellisiä tem-
pelejä rakentaa. Mutta, että me
voimme tehdä jotain jos vaan halu-
amme, ja jos voimmamme kokoom-
me yhteis-hyvän eteen - tarkoitam-
me, me suomalaiset -

Edotamme siis, että seura an-
laisi, eli julkaisisi ilmesty-
väksi ensijouluksi yli määrä-
sen numeron lehteä jolle annet-
tisiin nimiksi: „Orvon joulu-
albumi, ja että: lehden kirjoit-
tettaisiin yksinoman kaunokis-
joituksia, tai kertomuksia, ja sa-
lujia, sekä runoja, ja että: poli-
ittiset kirjoitukset ei saisi siansa
siinä julkaisussa, ja että: annet-
tisiin lehden (Orvon joulu-
albumin) kiertää kaikkein su-
omalaisen kodissa joulun ai-
kana, katromella onko jäsenek-
si seuraan kuuluva, vai ei.
Yksi kirjoitus ei saisi olla
titempi kuin noin kuusi laua.

lita "Orpo" lehdessä palstaa.
Ja että: kirjoitukset tulisi jät-
tää "Orpo" lehdessä toimittajien
ennen 13:ttä päivää ensi joulukuuta
että voitaisiin määrätä
to alpuun suuruus.

Ilon tulisi "Erakko"
seura antaa joulukuun
kansalaisilleen ja joulukuun
toimittajien.

Epä siveellistä vertailua.

Pyydän anteeksi, että rohke-
nen tulla lausumaan "Orpo"
lehdessä ajatukseni. Miksi olen
tullut nyt rauhaanne häiritse-
mään, kuin olen pysynyt pois-
sa ennenkin? Siksi, että viime
kuun 25 p:nä avattiin kokous
tavalla joka on enempi epä-
siveellistä, sillä naisetkin on
ihmisiä luullakseni!

*

Lauri johtaa puurret-
tansa, asian edistys"stata-
massa. Laurin kopsus on
nousut yli agraaristen, niin
että hän vanhoillisuuden
kannalla suuntaa kutkua
sa tottumattoman mie-
histönsä avulla mädän-
näisyyden myrsky aallok-
koon, jossa joskus - van-
joskus tapaa betään. Riiti-
aallokon hyrskyt ovat

pään vaihan tuloksena
tuottaneet tuloksen, joka on
askel-sata kehityksen
peruskiven alapuolelta, ja
se on satunnan kautta ko-
honneut laivurin mukana
komento sille. Kun ker-
ran laivuri on "fysikat-
tisen" olentonsa mukana
henkisekin tarmonsa
viennyt tuonne kaskovälle
paikalle, ja kun rappeus
on "sietä elämän" perus-
juurina, on varma että in-
himittisistä reinarista
huolimatta on ulapalla
haaksi onnettomuus tul-
lut, ilman että purjeht-
tia olisi oivattanut syylä-
onnemien, että on antanut
näköpaikkien lasit himmen-
tyä "vana veesta" nouro-
vana huurteeksi. Michistä
taas luo katseen puurtei-
liään ikäänkuin, lau-
ppaat kellokkaareen" ja lau-
levat olevan sen oikein
mitä komento täkittä su-
voitaa määritellä.
Täällä on kaksi perämi-
estä puurteilian muka-
na he kuullevat puurtei-
lian, hekin. Toinen kii-
tenkin on tullut merisai-
raaksi ja uusi todellakin
tullee tilalle.

Eräs sen päivän v. 7. par-
teilia, jolloin uusi perämies
olettiin puuriin huuta kä-
si kohonna puurteen karille
tärmittyä: „hier, hier, hier!“
Jutkin häntä. Hän on mies
joka kirjoittaa: „Naisten
pilkkauksesta“ sanoma-
lehti artikkelin helmi-
kuulta. (?) ja puuri pää pur-
teilia vertaili naisia
vuohiin... & se sus ollut
kaan naisten pilkkaukis-
ta v. 7. mielestä.

Purjehdumatka oli myös
suunnattu aikomuksesta,
sen todistaa odottapäin
laaditut kirjoitukset
purjehdus kaarvoiseen,
joita purjehduksen alus-
sa luettiin. Sitä ei myös-
kaan puuttanut sen to-
distaa se, koska eräs henki-
lö käski pää-purteilian
keskeyttää „lempityönsä“,
mutta „kuuro“ oli puurteilian.
„Kukas se on joka paavia puo-
kaa?“ Niin kukas se on?

Koska tulee kirkas
lö päivä vienon Luuli myrs-
kyn kanssa joka työntäis-
ko „Edistys“ satamasta pois
ka sen liian, jonka turky on
kuhkrinut naisten kunnian
as olla „jumalan kuvana“
m eikä vertauksena eläm.

maailmasta. Oi teitä puur-
teen „sielut“ eikö nykyinen
Australia olekkas vielä
naisia kohottanut miesten
vertaiseksi...? Irroitakaa
me me, naisena itsestäm-
me pois pahuden ja pu-
hennuksen ankkuri!

*

Lausun pakheksunise-
mi renlaisesta puuttatun-
tia kestävästä intaidemi-
sesta; tosin sille osa mie-
hiä vihelsi ja se juurian-
toikin minulle rohkeutta
lausua mielipiteeni asiasta
naisena. En ole enään „seu-
ran jäsen“ enkä rohkene sen-
tähdän toivoa, että ne naiset
yhtyisivät minun mielipi-
teisiini jotka ovat jäseniä ja
olivat saapuvilla kokouksessa,
ne ehkä hyväksyvät luennot
oli ne epäsiivehtisiin tai mi-
tä muuta sellaista hyvänsä,
sen kai todistaa se jos ei-
vät pakheksu; ja ovat tar-
tumatta kiinni totuuden
ja eräimeen.

Ida Makkonen.

Onnea innostukseksi!

„Jos totuus saa aikansa
vihaa, niin on viha parem-
pi kuin, että totuus jäi-

si sanomatta."

Hieronymus.

Ihmisen elämä on taistoa olemassa olonsa puolesta. Sellainen ihminen joka vi- rum taimektonana henkises- ti, ei käsitä tehtävänsä luonnossa.

Olo riehuva riemuni on, taisto se raukkaankin mie- huutta tuo!

Uaiset ihmis luon- teet, jotka ovat valmiit puo- lue kiusletyyn pienimmäs- täkin jokapäiväisistä la- pautamista ovat n. k.

"pikku sieluja." Henkilöt, jotka ovat kintyneet jon- kun aatteen palvelukseen, jonkun Tokouden essintään, ei he ole juotue miehiä.

Aatteen ritareille on vä- häpätöistä kiistellä heu- kilöistä keskuudessaan, jos ne ovat toiminnassa saman aatteen päämää-

rän säävuttämiseksi. Jos henkilössä huona- taan, että eilen oli in- nostunut aateensa eteen- päin viemiseksi, ja tänä-

päivänä nähdään lamaa- tuncena eli tylsistyneenä nim siinon vai häntä täy- dolla kutsua hetken kap- reksi, intoiliaksi, joka

ei ole mitkään päämää- ran säävuttaminen ihan- teenaan.

Lähelle sitä lähtien, kuin minulla on ollut kum- mia tutustua kansalaisii- ni täällä Finbaryissä olen, huomannut, että olen jollen- kin henkilölle ollut liikaa-

joukossa. En kuitenkaan ole täällä ajatusta voinut kä- sitellä yleiseksi, sillä olen li- joukossa huomannut hen- kilöitä, joita olen käsittä- nyt ystävikseni. Olenko ol- lut ajatusteni suhteen vää-

rässä luulossa olen koko- naan tähti hertaa tietämä- töin. Olen tähään tietä- mättömyyteen joutunut tahtomattani viime aikana,

eli "uuden innostuksen" aikana, joten olen kuullut aikaamme nimitettävän.

Huoka on synnyttänyt näitä, "uuden innostuksen" miehiä, kuten hyttysiä vesi- säleeseen jälkeen, olen tois- toiseksi tietämätöin. ja

miksi on minun vähäpä- löinen olentoni joutunut kiistan kapulaksi - an- tekiksi, - liaksi, eli

"uuden innostuksen" mies- ten esteeksi heidän lvi- minnalleen, koska aikoo

se. sa kuuluu olevan, että
tä minun on syytä vä-
to pois edestä? Mutta mihin?
on Luultavasti „paastoon“! Olen
mer itse asiaa ajatellut, „että mik-
Wa si olen esteenä“? Kysymys-
ede on ollut minun voikea
tas ratkaisla, loppu tulos
lev. on ollut aina, vaikka oli-
tah. sin asiaa minkä kautta
sei ajatellut: „että olen liika
„Et. kauran palvelleet ihanle-
her lisen aatteeni päämää-
tar rän saavuttamiseksi, ja
ajo en voisi uneslaan inno-
oll tuu, sillä olen innostukse-
se. ni liian vakavaksi kehity-
ser tynty.

ka. Jos aika on minussa,
ke. niin mieleni vetäydyn
tin loitommalta katseliaksi
kit ja annan toisten toimia,
tä erittäinkin kuin näytän
len. mille on astunut sellaisia
oh. veropi, innostuksen mie-
oi. hiä, joihin minulla oli ti-
na laisuus tulusna ensimmäi-
la. siä kertoja W. K. Hf. nä, Era-
lö. kon“ kokouksessa.

as. Wille henkilöille jotka
ko. viime kokouksessa syyttivät
ka. syyttöksiä niskoilleni, että
ku. en ole mitään vielä seu-
as. rassa toiminnut,“ lausom-
mi. nöyrimmät kiitokset.
Todistlan varmuudeksi vie-

lä itseksini, että en olek-
kaan toiminnut. Ja lisää Todis-
tuksia saatavana on seuram-
papereista. W. K. on vaan
seuran perustajan kokouk-
sen pöytäkirjan ensim-
mäiseen pykälään, seuram-
ensimmäiseen vuosikerto-
mukseseen, ynnä sääntöjen
laatimiseen, ja toimet-
tomuuttani Todistlan no-
kirjoitukset joita on ollut
„Orpo“ lehdessä, sekä kib-
lakirjoitus ja parhaana
Todistuksena Toimettomu-
destani on päivän numero:
„yksi.“

En entiset ystäväni,
ja nykyiset viholliseni
ja jälleä olevat puoltajani,
toivolan onnea toiminnat-
tenne lästä lähtien, toivon
samassa onnea ja menestys-
tä „Erakko“ seuralle, sillä tus-
kin rohkensa ajatella teidän
olevan niin kiitkoisane, että
ette ohjastaisi samaa
vakoa oikeuden saavut-
tamiseksi yhteiseen onneen,
kuin kerran olette kurki-
lantaan tarttanut.

Minä vakaatuneensa ast-
teeni ihailiana en tahto,
tuskien voisinkaan, kerää-
mään ruvela puolueta it-
selleni, ja toisesta syytä

kun tiedän nykyisten
eripuraisuuksien syn-
tyneen rakkaus suhteis-
ta naisten vuoksi. Minä
en ole mikään rakastaja,
mutta olen asettunut nai-
sen puolustajaksi, naisen
pyynnöstä, kun olen kat-
sonut siihen olevan syytä.
Tämän syyn takia olen
aina iloinen jos kokouk-
sissa ei oikeudelle voit-
toa tule, niin tiedän aina-
kin olevan voittoa sen mis-
tä eripuraisuus on syntynyt.
Eiä armoa en ano, vaan
oikeutta vaadin!

Lausun vielä niille jotka
"sudestan innostuneet" ovat
sen tosiasian, että Lytly-
nen syntyy saton jälkeen
ja kuolee ensimmäisen au-
rington praisteen jälkeen,
ja se joka kääntää Turk-
kinsa laulla myöden on
kaikkein orja, mutta ei ket-
tenkään uskottinen.

Lopuksi laulan lau-
lun jonka olen oppinut:
"Sirkka lauloi mättähällä
sirrini lirrini Tei
Miksi, miksi meillä ilta
päivän vei?
Huokaan rionsin toisen
tuo, kempä meille uuden
päivän tuo?

Rätkä huusi ruuhkossa,
voit!
kylläkeri sirkka sirrillei söi.
nuoro toki toisellenkin suo,
raamu kyhä päivän sulle tuo.

Sirkka lauloi sirrilet-
len, sirrin lirrini Tei.
Raamu tuo sen jassihen
minkä ilta vei - "
Elinus R. Nyröne.

Sillä itse sana

"Tulevaisuuteen," eikö ole-
kaan sana joka ei merkitse
mitään? Wai täytyykö tehdä
kieli opittinen selitys -? Mutta
niin hyvin kuin minäkin, "pau-
komin työn" ymmärrän, niin ym-
märtänette sen kuinka suola on
hyvä. "Mutta jos suola tulee
määntömäksi, miltä te sen
höystätte -?" "Parempi on sitä
pidätte itse leissänne suolan,
ja rauhan teidän keskenänne."

Sillä, itse sana: koopera-
tiivinen yhteiskunta, tarkoitta-
taa: seurala seuraajansa rai-
vattinen topusointu val-
litsee ja romppa tähden
sen "esikuvia" jalkallises-
ti, "penkoa" on mahdotto-
muuden vaatimista, mutta min-
kuin se tapahtui, että mitä
"penkoa täytyy" - Täytyy
minun antaa aiheet pen-

komis työllekin. Mutta
en sanan täydessä mer-
kityksessä. Sillä mitä vaa-
ditaan, että luennot: „koop-
eratiivisista esikuvista „vio-
läkin jääkööt, tulevaisuuteen.“

Kuten ennen olen mai-
ninnut kahdesta voimmas-
ta: „Repulsionista“ ja „atrak-
tionista“, sillä „keemillisellä“
kehitys-asteella nämä kaksi
voimmaa esiintyy, kuten uusi-
en aineiden luojina, tai
miten hävittäjinä takaisin
„fysillisiksi“ alkuaineiksi.

Ja kasvikunnassa melöy-
dämme nämät voimmat oike-
assa taistelussa elämästä ja
kuolemasta ja me teemme
sen havainnon jos taikimme
luonnon opettajia, jotka osaksi
ovat hyvinkin helposti huo-
kuttavissa. Esim. taiste-
lussa villjan ja rikkaruo-
hon välillä, niin rikkaruo-
hossa me näemme „repulsi-
onin“, sen sanansa oikeassa
merkityksessä, vaikka ei ole-
kaan vahvempi „atraktionia“;
toisaalta aikaan kääntymisen
a. „keemilliseen“ kehitysasteeseen
ja näitten molempain voi-
mien varminpana kurissa
pitämiseen on: „koopera-
tiivisuus.“

Vinkkuin tiedämme, minkä

enemmän samaan sukuun
kuuluvia kasvia on yhdessä
sen turvallisempaa on se
niille, mutta minkä enemmän
sekalaiset olennot esiintyvät
sen huokeampaa on niiden
muuttaminen yhdeksi tai
toiseksi laikiksi. Eläinkunnan
tietysti kehityksen vaikut-
uksesta tämä taistelu esiintyy
vieläkin monipuolisempana. Sillä
luonnollinen henkenä säi-
lyttämishalu saattaa kaikki
olennot ottamaan osaa tais-
teluun edellä mainittuin voim-
main välillä, sillä me näemme
juuri saman ilmiön eläin-
kuin kasvikunnassakin; mitä
enemmän on samaan sukuun
kuuluvia olentoja sen tur-
vallisempaa on olemassa olo,
ja minkä heikompia olennot
ovat hävitykselle, sen enem-
män on suurin ja parhain
puolustus keino pysyä koop-
eratiivisuudessa.

Katsookaamme me mehiläi-
siä ja muurahaisia, ne ovat
heikkoa, mutta suhteittansa,
kuten tiedämme, meitä
vakevammät ja mielipiteit-
tensä sortumattomammät.
Kuin, näissä me löydämme
sen aivan keinoon suuren
päämäärään mielin luonto-
pyrkii. He ymmärtävät

kaiken luonnollisen elä-
män ja perustuslain. He ovat
tarmottomattomia sekasor-
roita ja petomaisilla voima-
uksilla - , Kai sen tähden
että luonto kaikessa viisa-
udessaan on antanut heille
luonnollisuuden laalien
heidät äänettömiksi. Heidän jou-
kosta toimii yksimielisesti,
heidän omellisessa koopera-
tiivisessa yhteis- eläinäs-
sään ja kantavat ruokaa yh-
dessä - nähdessä veljensä
siihen ja nääntyneen.

Mutta me tiedämme elä-
vämme nykyisen sivistyk-
sen aikana sekasorrossa
ja epäjärjestyksessä, huoma-
matta mikä heikojen turvalli-
suus olisi. Tällä nykyiset
valliot ja lait piläivät
kansan silmiä sokkona
ikäänkuin kieltäen syven-
lymästä muurakaisesta erkeu-
ohjesääntöihin, sillä niistä
se tulee mitä kooperatiivi-
seksi yhteiskunnaksi voi
sanoa.

Lopuksi otan Matti
Kurikan lauseen, jonka
hän sanoi neljä vuotta sitten
Bundaberissä erään muu-
rakaisperän ääressä jolen.
kin tähään tapaan:

"Kumpakan kaikkein lu-

Lisi vakuuteluksi että juu-
malainen naturalilainen
filosoofi tarkvitti juuri "levi"
luottolaitala kooperatiivisi-
suutta, kuin muurakoi-
silla on, kuin hän opo^{kun-}
ti filosofiansa laivoalli-
sen isämme tähden täy^{yhti-}
tämiseslä ja silloin tulisi^{who}
kaikki huomaamaan, että^a
koko avaruus on koopera-^{iria}
tiivinen kokonaisuus -^{ali-}
mikroskopi - jossa me in-^{non,}
hinnittis ei ole enno^{trah-}
rokosmuksensa avulla^{yki-}
näkisimme olevamme, toik^{eli-}
kiatta o levan ja kaikkia ra-^{myö-}
kastavan soluja."^{äles-}

*

Ja vielä sanan, koska^{sk-}
"orpo" lehti sitä vaati, mutta rak-
kaikessa tapauksessa täytyy me^{ne,}
minun julistaa heikonteni ja^{ty}
lausua paheksumiseni^{ty}
että kukaan toisetkaan ole^{itä}
ryhtyneet, kooperatiivisen^{omai-}
yhtiö kaupan "perustus^{en}
hommiin tahi antamaan ulos^{ne}
jollain tavalla sen hyö-^{s"}
dyllisyyttä tuottavia puolia^{ov:}
Mina nähtöä en ole kaup-^{tra}
pias enkä ole mitään tavat-^{mer-}
la perheilynyt kauppa hom-^{mir-}
maan, jonka tähden näin muu-^{mies}
tamana sanalla "penkosen" setkai^{Leo}
sen kysymyksen laatia^{tuja}.

Kysymys Toloselta, Tahikelta hyvänsä.

Aikaamme nurjuus suurin varjopuoli mahtanee olla toislemme hassullamien? Se on itsekiellämistä, sulkeamalla valo omaan itseensä. Teisoen promsituvan kaltaisena jossa näyttäis olevan valoa, etemäksi heijastaa Mutta katsoja huomaa onko siinä todellakin mitään, mikä sinä niin loistaa. Yksi paikka himmentyy toinen taas näkyy ja lekee katsojan utelumaan ja kiertämään mistä se parhaiten näkyis. Mutta ei sen naamasta näy jos ei sisälle katsoa voisanoon minun tyhmyydenki. Mutta kenä on tarpeeksi arvoletta kykyä ja itsensä hillittemistä hän sanoo: „Toi on taiteellinen veistos, sen naamasta näkee. Minä opettan sinua mistä puuhun mennään, sano sama torava järki, ja se on Tolosen „meiniä”, makuelillisen unen vaikuttama itsetietoisuuden, muka jaloa tunnetta.

Tämä on nyt vertaus

sellaiseen joka kansaansa pimittaa, silittäen vikansa korkeimmossa äänios-teissa, laskien katsojien kantojen jälkeen lairensa alempiin, kylläkin heidän puolesta aseilla, mutta sellaisissa etä kunnialle saattaa hapean puon nousemaan, vaikka ei sen tähden etä se ketään alentais, niinkuin esim. minä vain ajattelin, etä se on hänen lapsellisuutensa. Se on hänen tyhmyys ja heikoutensa - eikä niitä kukaan ymmärrä. Mutta sinä suhteessa jossa ajattelevaisuus näitä pal-kitsee ja voi toteen näyttää etä niitä kylläkin ymmärtää jos ajatella viitsii. Tekee kunnan sentähden häpeämään, kuin sellaisiakin on jotka eivät muista tuota vähästä sananlaskua: „ajattele ensin, sano sitte.” Tahi veisikö se mihinkään senlaiset opetukses? Minä kuitenkin en ole koskaan kuulut mihin „Tolosen meiniä” perustuu, onka mikä sen todellinen päämäärä on? Ei neeko alussa mainitsemani „hassullamien”

Mutta minä en vetoa tunteeseen,
sillä se voi viedä harhaan meidät,
vaan minä kysyn ennakkoluuloista
vapaalta järjeltä ja mistään
pääntyneestä, kaitsantokannasta
ja kasityksistä ruppumattomast
ta arvostelu kyvyttä, eikä tois-
lemme hassuttamien ja riito-
jen aikaan saamia vahinkoja
yhleikunnalle kokonaisuus-
dessaan niin hyvin yksityi-
sille ole katsottava niin suureksi,
että mitä tarmokkaimmat
voimon pilcet ovat tarpeen
vaatimia? Minä kysyn t et-
väjärkisellä kausan ystäväit-
tä ja ihmisystävällä oikeissa
tapauksessa ole täysin ai-
keulettua se toivoimus, että
yksitö yhdessä kausalauma
alistukoon itse osiassa vaan
luulotettua sopuseintuan yh-
teisen hyvän lähdön - - ?

Maan leikin vaaksi - parem-
min sanon-ystävyyden, vaikk-
ka Tolonen on " noussut kuot-
leista " Omin minä nimoni var-
jossa kehottaa, että hän haikkis
lujempaa " joroukaista " kaula
nauhaksi. Minä seuraan tois-
ta manalan onalkaa ja näyt-
telon minkä tähden piouetkin
joholaiset sarlajan niskaan
käy.

Kolme asiaa ovat lukeisiammot kuin
luulemmme kaan: velkamme, vika-
miskomme ja virheemme. - Spurgeon.

Kirje Imbarystä.

Opidon " Orpo " lehdessä, kumlex"
harvoin arvostelluja synnyin-
maamme nykyis estä asemalla
siksiä tähden nyt johtaa, " kum-
lian " huomion sen oloihin.

J. W. Melman sanoo noin yli-
kaksikymmentä vuotta sitten: " Onko
Suomenmaa välttävä tulta kova
päivää? " - ja vastaa siihen: " Historia
ei anna siihen mitään toiveta, - ja li-
sää - kumpi se päivä ei tulisi ennen,
kun kansainnen uudistus on tapaht-
unut niin että se täällä tapaishi yk-
simielisen kausan! "

Wähät minä nyt kausan yksimiel-
syyksellä enään välitän, se on myö-
häistä, huutaa onnettomuden jälies-
tä, " mutta että Suomen, isänmaati-
set kai nyt jo huomaavat itsek-
kin, missä määrin isänmaan rak-
kaus autta pelastamaan Suomea
perikadosta. Niinkuin tiedämme,
on sirtolaisia aina syytetty

epäisänmaalliseksi. " Mutta mitä
se auttaa että rakasta toisen omai-
sutta? Eikö Suomi ole nyt toisen
omaisuutta, eikä Suomen kausan?
Mittä autta, isänmaan rakkans."
sellaisia henkilöitä kuin ov:

Ero Orkko, Jonas Castrén, vph
W. M. von Born, kreivi Carl Schamer-
heim konsulli Eug. Wolff, Turmi-

provosti A. W. Wallin, valtiopäivämies
J. Ahlin, Ström, entinen senattori Leo
Mechelin, orjan Procopé, toimittaja

Jukka Profeldt, K. Profeldt, pankki-
kirjuri. Erik, senattori E. Gripen-
berg, lehtori Lorendal, aukusti-
lahti, esminoff, lehtori Leiden,
ja senattori August Nyberg.
Tässä on vain pieni summa ver-
rattuna siitä, mitä on markkoinut
pois Suomesta, mutta tämä on kui-
tenkin: "Suomen Aikana", "Päivälehti",
"Uuden Savon" ja monen muun
"hartaan" isänmaalehden syli-
lapsia, jotka hunsivat kurkun-
sa läydeltä. "Rakastakaan isän-
maataanne!" "Rakastakaan isänma-
taanne!" Nuo henkilöt ovat
nyt kai tulleet "isänmaarakas-
tojana" huomaamaan, että he ovat
yllyttäneet siirtolaisiin rakosta-
maan maata jossa he ei itsek-
kään voi löytää sijaansa. He
ovat vastustaneet Saarim - koffer-
neen panemia toimenpiteitä
yhtä hyvin kuin siirtolaiset
vastustavat "isänmaallisten" oma-
vallaisuuksia kansan osissa.
Minulla ei ole mitään siltä vas-
taan, että Suomen pyllivät siir-
relään pois lihapalain ääre-
ltä, kuin vaan työkansan an-
netaan olla rauhossa. Vaikka toi-
on, että kyhä lihapalain ympärille
kertery taas ilottävät rypsiä
mutta vähentää se kuitenkin
pyllävään ruokahalua kuin
on paha sukse lemmu-
missa nautinto aikana.

Minä, joka ihailen aina kaik-
kea edistystä ja sopuisoin-
tua, lausun "käsityö sen-
ra" sen Toivomuksen:
että ne jäsenet jotka ovat
vicia jäsenenä komiteassa
voisivat kyllä kutsua ko-
koon asiaharrastavia hen-
kiloita työ illoihin, ja että
he myös voisivat itse panna
ehdokkaat "Eroko" seurain
kokouksessa, täydentäksen-
sä avonaiset tilat käsityö
komiteas. Iten olisi rauha
saavutettu sillä tavalla, jos vaan
seura hyväksyisi ehdokkoot.
Mutta miksi ei seura hyväksy.
Tolonen.

Toimitus.

Orpo-lehden Toimitus
henkilöt ovat entisellään,
paitsi Anna Koivusen
erottua otettiin hänen
tilalleensa J. Kothamaa
joka myös toimii pöytäkir-
jurin virkaa toimituksen
kokouksissa.

Lehteen kuuluvia ja
aijotuita kirjoittajia ja kir-
joituksia ottaa vastaan
kaikki toimituksen ku-
luvat henkilöt.

Tinburyissä Arpo-lehden
toimitus, marraskuun 8 p:nä 1903.

Lisä-lehti.

→ ← **ORPO** ← → 1903.

N:o 12 juokseva n:o 16.

» Voiko olla ihmiselle mitään hirveämpää, kuin vankeus sellaisen himon kynsissä, jossa itse oivaltaa kurjuutensa ja kuulee tuomionsa, eikä sittenkään voi pelastua? »

» Erakko Seuralle. »

Helsinki 27 p:nä Syyskuuta 1903.

» Erakko » seuralle toivon kaikkein suomalaisten puolesta onnea ja menestystä, että: olisitte kaikki yksimielisiä, ja innoua ja tarmotla tekisitte työtä yhteisen edun hyväksi ja kaukana olkoon eripuraisuus seuranne.

Jäätä kaukana pohjolessa, muistelemme teitä, ja ruokilemme puolestanne, että edistyisitte henkisesti ja aineellisesti. Mutta kuin katselen tähtiä niin muistelen että sama tähti loistaa sieläkin ja tuopi tervetdyksen » pohjan » loppille sinne kauvas, kauvas vieraille onnalle. Kun olette joutuneet, kuin muinoin » Isra-

elin kansa », pikkuinen lauma, sinne korkeen.

Herra on sunnava teitä sieläkin niin kuin muinen, Jaakoppia, että köyhänä hän lähti, vaan oli sargen äveriöstä vähän ajan kututtua.

Kasvakoov, lisääntyköön ja voimmistukoon teidän, » Erakko » seuranne ja » Orpo » lehtonne.

Eläköön, eläköön, eläköön Erakko ja orpollehti !!!

Tilä toivon:
Fredrika Juononen.

*

Onnea ja menestystä, seuralle ja lehdelle, toivon
allekirjoittanut

Eläköön, Erakko ja orpollehti!
Johan Erik Gjörkiöth.

*

Omnea ja siunausta
toivottaa seurallamme,
81 vuoden vanha mumma:
Beata Margreta Ruotsalainen.

*

Edellä olevat kirjeet
ovat saapuneet, Orpo leh-
den tutkittavaksi, yksityis-
ten henkilöitten kautta.

Erakko Seura ja raittius asia.

Noin vuosi sitten,
Toi T. J. Kothamaa, "Erak-
ko" seuran kokoukseen
keskustelu kysymyk-
sen raittius alalla, joka
oli myös ensimmäinen
laatuaan meillä, samat
la kun se on yksi tärke-
impiä yhteiskunta
kysymyksiä. Asia sai
silloin jonkinlaisia toivo-
muksia puoleensa, kuin
siitä myös oli eriäviä mie-
lipiteitä, mille suunnalle,
ja mihin toimenpiteisiin
seura ryhtyisi asiaan
nähdessä. Toiset arveli
että "kerättäisiin listat-
le nimet niiltä jotka
tahtovat olla nauttimat
ta väkijuomia." Toiset taas

arvelivat: "että lausuttai-
sin toivomuksena, että:
jokainen suomalainen
pitäisi sen siveellisenä
velvollisuutenaan että olla
nauttimatta väkijuomia.

Seuran päätökseksi se siis
tulikin. Seura tahtoo vaan
vedota ihmisen "siveellisyys-
teen" eikä katsonut kai nu-
mien paperille merkaami-
sen vaikuttavan mitään
sen enempää.

Tummustaa täytyy sitä seu-
ra on vedonnut siinä asi-
assa kunkin yksilön ter-
veeseen ja siveelliseen jär-
keen. Henkilö joka ei katso
menotelleensä siveellisesti
väärin siinä asiassa kuin
hän terveeseen järjeen tah-
taa väkijuoma aineilla
ei ole enään henkilö, joka
voisi kunniallisena jäse-
nenä toimia missä tarkoi-
tuksissa minne luonnon
herra on hänet asettanut.
Kuulkaamme vaan mitä
Mikil sanoo väkijuomien
nauttijoista: "Rauha joka tok-
too kuolla ennen aikojaan,
niin valmistakoon ja juokoon
väkijuomia. Väkijuomat syn-
nyttyvät hirveitä sekä heu-
kuttaa sitä ruumiista. Mäitä
ta naisyyttä, ja tuo hengelli-

nen että ruumillinen mädännäisyys on yhtä kuin - huolema."

Eikö ole totta, että seuramme t. k. 8 p:nä, siivestisesti teki mielen osittuksen oimie, korsteine, jotka tahtovat alkoholisesti hypnotiserautua saaneita? Kuinka mielen olette lulla, niinkin yleiselle paikalle, ontoo mädännäisyyden kuortansa pönkittämiään, kuin oli kokouspaikka?

Onnea mielen osoituksina!

*

"Kanerva" kertoo seuraavan keskustelun kopakoitsian, ja-vanhan kunnin - mutta nyt raillis mielinen käytännössäkin ei vaan ainoassiansa samoissa:

"Vaaraton kummu."

Eräs mies, joka ikänsä kaitken oli ansionsa uhraannut kopakoitsiainne oli vakavan päätöksen johdosta ja lähes vuoden ollut neuttimatta väkijuoimaa. Silloin hän eräänä päivänä kulki kapakan ohi, jonka isäntä - hyvä tuttu minua ajovista kuin hän ansionsa hänelle kantoi - seisoi kapakan sa. ovella "kummeja" odottellen. Huomattuani astuin, tämän vanhan hyvän kum-

Tinsa alkoi hän heti tätä sisälle tahtoa tarjotaksensa "vähän virkistykseksi."

- Ei, kiitos! Asti asteli! Minä en enään lairinkaan nauti väkijuoimaa.

- Ihmeitä kunden! Mitentö sehsisen tunnan postanne olette saaneet? Kuinka mielen olette tuosta muutoksesta voineet?

No, varsin hyvin, Antti vastasi. Astinaa mikä siitä on ollut seurauksena on, että olen saanut vikon kummun tähään oikealle puolen rintsaani.

- Jaa, jaa! Minä arvaan sen, kopakoitsia itvitsi. Sen on junri vesi vaikuttanut ja uskokaan minua - se on kovin vaarallista!

- Oletteko varma siitä?
- Oivan varma! Kopakoitsia huudatti. Se on hyvin vaarallista ja ystävänäne kehoitan teitä lakkaamaan tuosta kurgasta veden juomisesta, onnenkuin se on myöheristä. Lakatkaan ja juokkaan sen sijasta jotain virkistävää väkijuoimaa niin kummu hyppä katsoa sen vakamlean minä.

- Sen hyppä ukkon, Antti vastasi, mutta olen tehnyt vakavan päätöksen olla maix timatta väkijuoimaa.

Syk! Wisi sotuisista pää-
löksistä! Ne eivät voi tulla
kypsympikseenkään kun elämä
ja terveys ovat vaarassa. Uusi
vakuutus leikkie, että jos te yhä
jatkatte tuota veden juontia
ei kukaan rinnastanne iki-
nä katoa — päin vastoin
se yhä vaan paisuu ja hyvin
käydessä voi synnyttää vielä
uusia kummia lisäksi!
Lakatkaan, lakatkaan ennen-
kuin se on myöhäistä.

— Waan se ei olisikkaan
hullummaksi, Antti sanoi,
Päin vastoin minä juuri toivon
sitä! Piti katsokaas — hän
veti povitaskustaan täysi-
näisen rahatompakon — tä-
mä kummu, se on aivan vaa-
ratoin!

Häpeisänsä veltäytyi
kapakoitsia kiiressään
kautta kapakkaansa —
Tämä kirjoitus todistaa
miten kapakoitsiat yrit-
tää pönkittää omaa out-
toa kuortansa mutta että
viisas Antti siveellisesti
nolasi outon ja mädän-
näisyyden pönkittäjän.

Järjestykseen valvoja.

Shanno kirjoitusko?

„Orpo“ lehdessä on ollut kirjoitus
nimellä: „Köyhä nainen ja vai-

vais hoito haitituksen osimies.“
jos ei kukaan olisi kirjoitusta
ryhtynyt kehumaan olisi se minun
puolestani saanut kunniansa
pitoa puhtaana, koska se kerran
oli hylättyä „herrain jäljennök-
sillä, oksemmuksella y. m.“

Kirjoittaja on ottanut kerto-
akseen tuntemustaan naisesta
joka on maailman sekamyllykäs.
sä joutunut, nykyisen kaupan-
kannan mukaan, epäsiivelliseksi
ja kuitenkin kirjoitus on roma-
nomainen kaikkineen venydyk-
sineen. On tahdottu „poliisin
päivakirjan“ tarkkuudella tuoda
ilmi pienimmätkin tapahtumat
ja puheet ikään kuin olisi kir-
joittaja „kymmenen vuotta“ seu-
rannut häntä muistiinpanoillaan.
Sa. Huvittaa minua kuin henki-
li on muka anttelias tarjoen
apuaansa. Jos se hallukasta olisi
ollut niin olisi kutsunut lää-
karin sairaan tykö ja jos ei sai-
ratkais olisi tilaa ollut tarpeeksi
olisi vuokrannut vauhalle omän
nöitsiänsä ja pyykin peräkkeen
asunnon, vaikka herra Lam-
sonin hoitellista. Pille olisi voi-
nut antaa esimerkkiä toisillekin
teko armeloilte. Fiskarilainen.

Tämän päivän pää numeron ilmes.

lyminen ajoittain 8 p. l. k.; mutta
kokouksen sursymisen tähden
se ilmestyy vasta tänään.